

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Uczenie się przez działanie. Innowacyjny program nauczania «Poznać i zrozumieć świat» do edukacji wczesnoszkolnej” jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, działanie 3.3.4. Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty konkursowe.

Zestaw scenariuszy

Scenariusz integralnej jednostki tematycznej klasa II

Temat bloku: **Poznajemy nasz region**

Temat dnia: Zaginiony skarb księżnej Violi

Tematy poszczególnych edukacji realizowanych w danym dniu:

1. Polonistyczna: pisanie opowiadania z wykorzystaniem historyjki obrazkowej
2. Techniczna: wykonanie pieczęci klasowej/ korony
3. Muzyczna: nauka tańca „Gąsior”

Zapisy podstawy programowej – treści*:

1. Edukacja polonistyczna
  - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji – 1.1)a)
  - tworzy opowiadanie w formie ustnej i pisemnej – 1.3)a)
  - uczestniczy w rozmowach – 1.3)c)
  - pisze czytelnie i estetycznie, dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną – 1.3)f)
2. Edukacja techniczna:
  - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały oraz narzędzia – 9.2)a)
  - dba o bezpieczeństwo własne i innych – 9.3)a)
3. Edukacja muzyczna:
  - reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany – 3.1)a)
  - tańczy podstawowe kroki i figury prostego tańca ludowego – 3.1)a)
4. Edukacja społeczna:
  - zna najbliższą okolicę, jej ważne obiekty, wie, w jakim regionie mieszka – 5.7)

Cele zajęć

U c z e ń:

- uważnie słucha, aktywnie uczestniczy w rozmowach, potrafi wykorzystać przekazywane informacje do wykonania zadania
- przedstawia w formie ustnej i pisemnej opowiadanie

---

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Załącznik nr 2, s. 10.

Zestaw scenariuszy

- wykonuje rekwizyt do tańca (korona): odrysowuje, wycina wg linii, dziurkuje, przeciąga taśmę przez dziurki
- tańczy śląski taniec ludowy
- obserwuje i rozmawia na temat oglądanych pieczęci książęcych/miejskich
- planuje pieczęć klasową
- rozpoznaje figury geometryczne
- wykonuje pieczęć z użyciem plasteliny i narzędzia (rozwija sprawność manualną)

Kształowane postawy: • odpowiedzialność • wytrwałość • szacunek dla innych ludzi • kreatywność

Rozwijane umiejętności ponadprzedmiotowe: • czytanie • ciekawość poznawcza • umiejętność pracy zespołowej.

Metody: nauczania praktycznego

Formy: • zbiorowa • zespołowa • indywidualna

Środki dydaktyczne: arkusze papieru A3 – karty pracy, ilustracje (historyjka obrazkowa), klej, kartki A4 z liniaturą, rozcięte zdjęcia Opola/mapy Czarnowasów/pieczęci księżnej Violi, kartki z inicjałami, wykreślanka tematyczna, koperty, karty z życiorysem księżnej Violi, plastelina, patyczek (np. zapalka bez łebka)/kartka z bloku technicznego (lub kolorowa tektura), kokon metalizowany w dowolnym kolorze (lub wstążeczka materiałowa) długości ok. 1 m, dziurkacz, szablon korony do odrysowania, komputer/laptop/tablica interaktywna;

- przykłady pieczęci książęcych (tablica interaktywna):

[https://www.google.pl/search?q=piecz%C4%99%C4%87+piastow+%C5%9Slaskich&rlz=1C1AFAB_enPL482PL482&espv=2&biw=1366&bih=677&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=PvOuVJ2_KMbjav7egYAK&ved=0CDMQsAQ];

- przykłady pieczęci miejskich:

[https://www.google.pl/search?q=piecz%C4%99%C4%87+piastow+%C5%9Slaskich&rlz=1C1AFAB_enPL482PL482&espv=2&biw=1366&bih=677&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=PvOuVJ2_KMbjav7egYAK&ved=0CDMQsAQ#tbm=isch&q=piecz%C4%99%C4%87++miast+slaskich];

- nagranie utworu *Gqsior*: „Rytm–muzyka–taniec”, Wydawnictwo Pedagogiczne ZG ZNP, Kielce 1999.

[<https://www.youtube.com/watch?v=cwjsspbqRQA>].

[<http://de.wikipedia.org/wiki/Czarnowanz>].

[<http://www.wordle.net/create>].

[<http://www.zamekpiastowski.pl/>].

Czas zajęć: 4 godz.

Zestaw scenariuszy

Przebieg zajęć:

Uwaga: nauczyciel sam wyznacza przerwy stosownie do potrzeb dzieci.

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne/Uwagi
1. Powitanie uczniów i czynności organizacyjne.	Pomoc w układaniu ławek. Przygotowanie własnych przyborów do pisania, kredek.	Przygotowanie stanowisk pracy grupowej.
2. Rozdanie uczniom identyfikatorów, pomoc w przypinaniu do kamizelki.	Przypinanie, odczytywanie nazwy swojego identyfikatora.	Identyfikatory dla uczniów.
3. Piszemy opowiadanie, podział uczniów na sześć grup. Nauczyciel czuwa nad prawidłowym przebiegiem pracy grupowej, udziela uczniom potrzebnych wskazówek.	Uczniowie losują fragmenty zdjęć Opola, składają zdjęcia w całość, – zajmują miejsca przy stolikach, odczytują zadania, przydzielają zadania dla każdego członka grupy, wykonywanie zadania grupowego, – układanie opowiadania przedstawienie / napisanie na podstawie ilustracji historyjki obrazkowej „Skarb odzyskany po latach”.	Koperty ze zdjęciami Opola, stanowiska do pracy grupowej, kartki z liniaturą, koperty z obrazkami, kartki z inicjałami, wykreślanka, życiorys księżnej Violi, nożyczki, klej, arkusze A3, słowniki ortograficzne.
4. Prezentacja prac grupy. Nauczyciel słucha uważnie prezentacji, podkreśla dobre strony każdej grupy (ciekawe wykonanie zadania, tempo pracy itp.), przyznaje inicjały każdemu członkowi grupy wg ocen członków grupy.	„Opowiadanie z Aktywkiem”: uczniowie prezentują pracę grupową – przedstawiają przygotowane / napisane opowiadanie: opowiadają/odczytują kolejno członkowie grupy (opowiada uczeń z Aktywkiem w ręku), opowiadają o doświadczeniach związanych z wykonywanymi zadaniami. Dokonują samooceny pracy.	Aktywek / Leniwek, opowiadanie, inicjały.
5. Wykonanie pieczęci/korony. Nauczyciel czuwa nad prawidłowym przebiegiem pracy grupowej, udziela uczniom potrzebnych wskazówek.	Uczniowie dokonują podziału czynności: – przeglądają strony internetowe z pieczęciami śląskich książąt, miast itp., – wybierają materiały potrzebne do wykonania pieczęci/korony, – wykonują pracę i prezentują ją, opisując znaczenie pieczęci, – prezentują wykonane korony.	Komputery/laptopy/tablica interaktywna, plastelina, patyczek tektura, dziurkacz, kokon.
6. Nauka tańca ludowego. Nauczyciel czuwa nad	Uczniowie przeglądają strony internetowe w poszukiwaniu tańca	Komputer/laptop/tablica interaktywna, korona do

Zestaw scenariuszy

prawidłowym przebiegiem pracy grupowej, udziela uczniom potrzebnych wskazówek, podsumowuje i ocenia wysiłek poszczególnych grup i uczniów.	ludowego „Gąsior”, oglądają i analizują kroki taneczne, podejmują próby odtworzenia tańca. Tańczą pod kierunkiem nauczyciela.	tańca.
7. Czynności końcowe.	Podsumowanie zajęć. Porządkowanie sali.	

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Załącznik nr 2, s. 10.

Zestaw scenariuszy

Załączniki

Zadanie 1.: Wykreślanka

Z ilustracji wykreśl wyrazy podane w spisie. Wyraz, którego nie skreślisz, jest rozwiązaniem zadania – napisz go pod wykreślanką.

Wyrazy do wykreślenia:

dama, dokument, dwór, gród, inicjał, kaplica, katedra, Kazimierz, koń, korona, kościół, kronika, książkę, księżna, mury obronne, Opole, paż, pieczęć, pierniki, rycerz, studnia, Śląsk, święty Wojciech, wieża, Viola, władca, zamek

Rozwiązanie zadania: .....

Zestaw scenariuszy

Zadanie 2.

Przeczytaj legendę o opolskiej księżnej Violi

urodziła się w Bułgarii. Kiedy miała 12 lat, została żoną księcia opolskiego Kazimierza I. Księżna Viola przyczyniła się do rozpoczęcia budowy zamku w Opolu i na potrzeby tej budowy ofiarowała swój posąg. Dziś po tym zamku została tylko wieża. →

Ludowa legenda mówi też, że księżna ufundowała drewniany kościółek świętej Anny w Czarnowasach. →

A było to tak:

Książę Kazimierz w towarzystwie małżonki zabłąkał się na polowaniu. Trafiwszy wreszcie na niewielkie wzgórze, dojrzał i rzekę Odre, i drogę do Opoła. Drzewo, na którym księżna powiesiła swą chustkę, książę obrał za centralny punkt przyszłej budowli kościoła.

Foto: J. i E. Pytlik

Czarnowasy w XVIII wieku
[de.wikipedia.org/wiki/Czarnowananz]

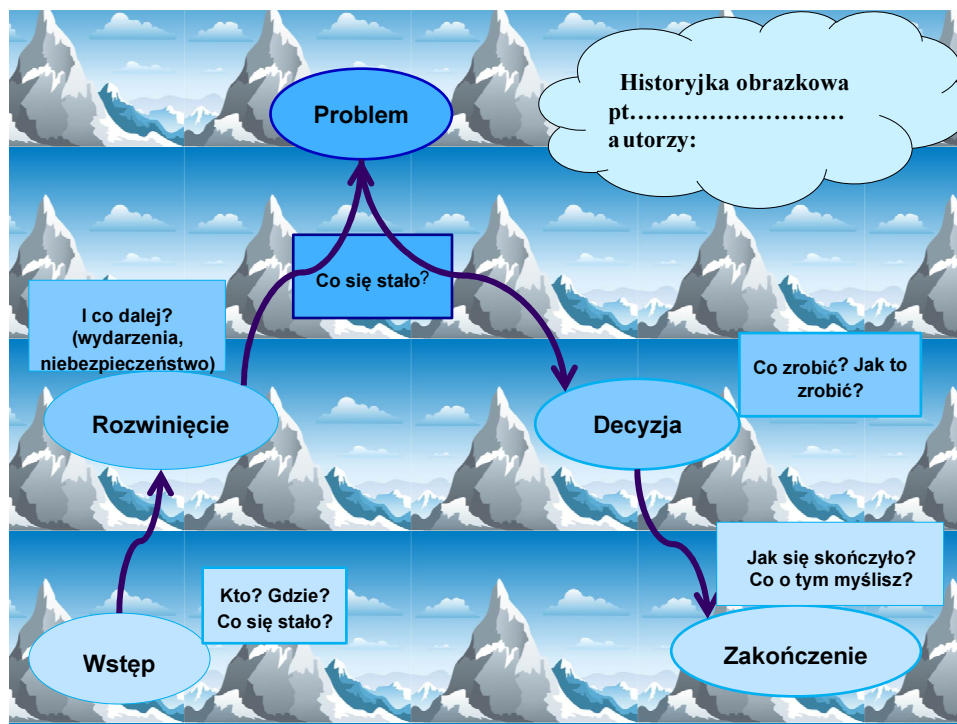
Księżna Viola z synami

[www.zamekpiastowski.pl/]

Zestaw scenariuszy

Zadanie 3.

Piszemy opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej

Zestaw scenariuszy

Obrazki do wykorzystania

Uczniowie otrzymują 4 wybrane (wylosowane) ilustracje, które w dowolny sposób układają – tutaj przykłady ułożenia.

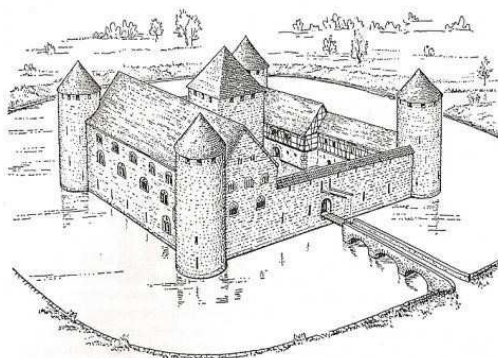
1)

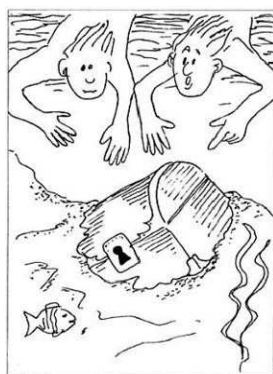
2)

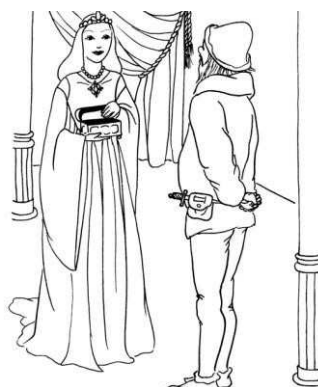
3)

4)

5)

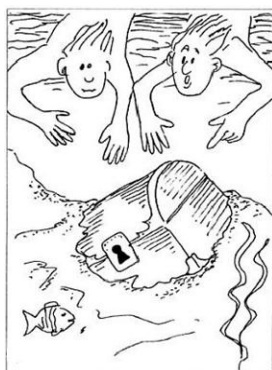
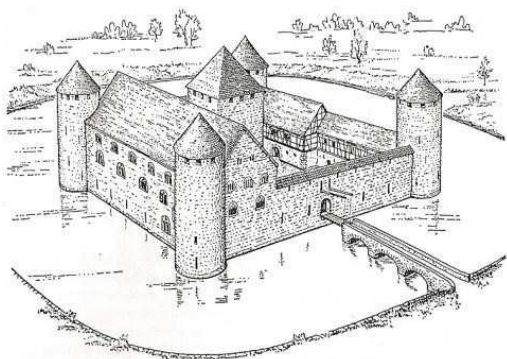

6)

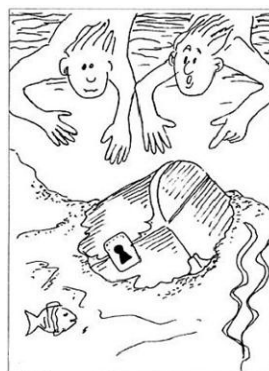
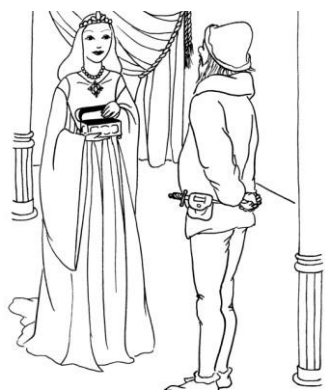
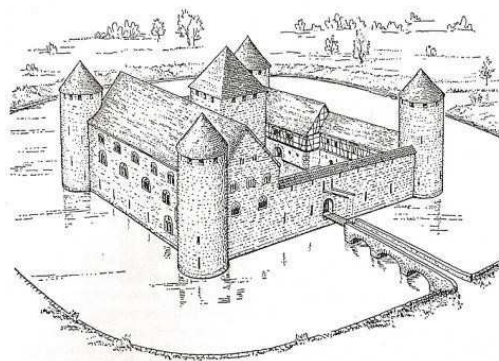
Uwaga: Przykłady ilustracji (3,4,5,6) znaleziono w internecie, autor nieznan. Nauczyciel może wykorzystać dowolne rysunki, np. wykonane na lekcjach plastyki w klasach starszych. Istotna z punktu widzenia celów zajęć jest ich różna kolejność ułożenia dla grup.

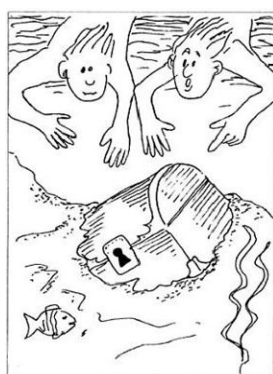
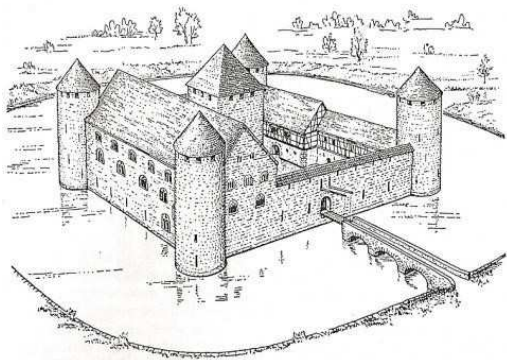
Zestaw scenariuszy

Zestaw scenariuszy

Zestaw scenariuszy

Zestaw scenariuszy

Inicjały

[forum.travian.pl].

[www.fontsape.com].

Zestaw scenariuszy

Fot. J. i E. Pytlik.

Zdjęcia Opola do pocięcia (podział na grupy)

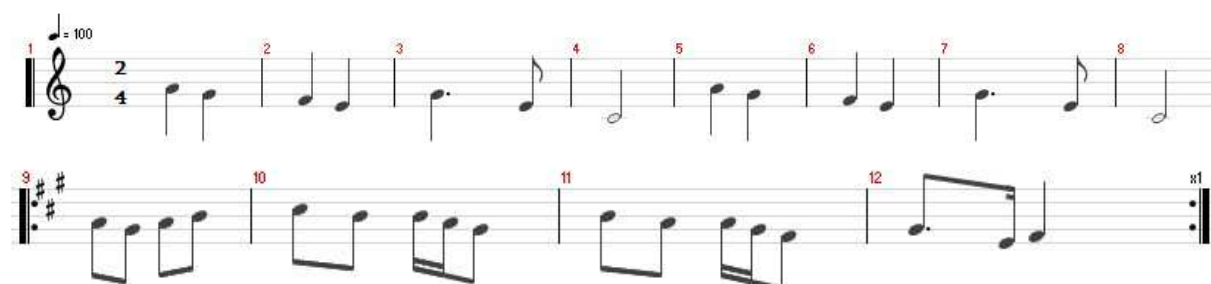

Korona

Zestaw scenariuszy

Gąsior

(słowa i muzyka ludowe, opis tańca: oprac. własne)

Niedaleko jeziora

Pasło dziewczę gąsiora.

Pasło, pasło od raniusieńka

Do wieczoreńka – gąsiora.

Opis tańca:

takty 1–3 – tancerze dobrani parami (chłopiec i dziewczynka) stoją po obwodzie koła, trzymając się rękami wewnętrznymi. Druga ręka lekko w górze na zewnątrz. Zaczynają się poruszać w przód w rytm muzyki nogami zewnętrznymi;

takt 4 – kłaniają się sobie;

takty 5–7 – jak w taktach 1–3, ale poruszają się w tył;

takty 9–11 – tancerze obracają się w po kole w rytm muzyki (6 obrotów);

takt 12 – kłaniają się sobie;

powtórzenie taktów 9–12;

zmiana partnera: tancerka stoi na miejscu, partner przechodzi do następnej partnerki i taniec zaczyna się od początku.